

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/239/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118262763
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:6118262763.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a. s., so sídlom Mlynské nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, právne zastúpeného Mgr. Miroslavom Hancom, advokátom, so sídlom D. XXX, T., proti žalovanej: Z. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. N. XXXX/XX, Z., právne zastúpenej: Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s. r. o., so sídlom Daniela Dlabača 35, Žilina, IČO: 36 806 498, o zaplatenie 3.354,20 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 17Csp/1/2019-174 zo dňa 6. júna 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 17Csp/1/2019-186 zo dňa 17. júla 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **zrušuje** a **vec mu vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.354,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 3.242,60 eur od 23.11.2016 do zaplatenia a zo sumy 111,60 eur od 21.04.2017 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 80,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobcovi priznal voči žalovanej právo na 100 % náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 29.09.2016 bolo pri námatkovej kontrole u žalovanej ako odberateľa zemného plynu od žalobcu s odberným miestom E. XX/XXXX zistené poškodenie číselníka plynomera, na základe čoho došlo dňa 18.10.2016 k jeho výmene. Keďže zo znaleckého posudku Ing. Petra Lešku č. 691/PL-2016 vyplynulo, že bola poškodená plomba osadená v kryte číselníka, žalobca si voči žalovanej v zmysle vyúčtovacej faktúry vyúčtoval škodu za odber zemného plynu za obdobie od 02.12.2015 do 29.09.2016 vo výške 3.354,20 eur (3.242,60 eur + 111,60 eur). Súčasťou predmetnej faktúry bol výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Ako už bolo uvedené, znalec uviedol, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - mechanicky poškodené. Nebolo ale zistené výrazné poškodenie krytu ani meradla. Tvrdenie žalovanej, že plomba na uvedenom zariadení nikdy nebola, sa preukázalo ako nepravdivé, pretože zo znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že plomba osadená v kryte číselníka má odstránenú spodnú časť, to znamená, že jednoznačne vrchná časť plomby zostala na mieste, a teda plomba musela existovať. Vychádzajúc z uvedeného, mal súd prvej inštancie za preukázanú prvú podmienku (pre vznik nároku na náhradu škody) ustanovenia zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 251/2012 Z. z.“), § 82 ods. 1 písm. d), a síce, že na meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Ďalšou podmienkou, splnením ktorej možno konštatovať, že došlo k neoprávnenému odberu, bola skutočnosť, že v relevantnom rozhodnom období skutočne k odberu plynu došlo. Túto podmienku mal súd za preukázanú predloženou faktúrou č. 7416891787, z ktorej vyplýva konečný stav meradla k „31.15.2015“ (správne malo byť 31.12.2015 - pozn. odvolacieho súdu) 3341 m³. Rovnaký stav meradla bol konštatovaný aj k 01.12.2015, pričom k 29.09.2016, ako to vyplýva zo zápisu Distribúcie SPP, vyplýva stav počítadla

a plynomera 3751 m³. Je teda nepochybné, že v rozhodnom období, ktorým bolo v zmysle faktúry na č. I. 8 obdobie od 02.12.2015 do 29.09.2016, k odberu plynu dochádzalo. Ak žalovaná za ďalšie namietala fotodokumentáciu a tvrdenia žalobcu, že technik Distribúcie SPP pri vstupe do priestorov garáže a bývalej autoumývarky našiel funkčný kotol, o čom má svedčiť na fotografii svietiaci kontrolka kotla, a že to bol samotný technik, kto kotol zapol, ide o tvrdenia irelevantné pre konanie. Pokiaľ by tomu skutočne aj tak bolo, a síce, že kotol zapol technik a rozsvietila sa kontrolka, svedčí to o tom, že kotol bol funkčný, to znamená, že je prevádzkyschopný. Záverom preto okresný súd konštatoval, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zo strany žalovanej k neoprávnenému odberu tak, ako je definovaný v ustanovení § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z. z., došlo, a preto je žalovaná povinná škodu, ktorá vznikla neoprávneným odberom, uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete, t. j. žalobcovi. Zodpovednosť za škodu je v danom prípade koncipovaná ako zodpovednosť objektívna. Odberateľ zodpovedá za neporušenosť meracieho zariadenia bez ohľadu na zavinenie. Je irelevantné, či neoprávnený odber zaviniť. Teda pre vznik zodpovednosti za neoprávnený odber dodávateľ nemá povinnosť preukázať, že zaistenie proti neoprávnenej manipulácii porušil - zaviniť sám odberateľ. Z uvedeného princípu objektívnej zodpovednosti je teda zrejmé, že za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zodpovedá odberateľ. Pokiaľ ide o výšku škody, súd prvej inštancie uviedol, že keďže zabezpečovacie zariadenie na meradle bolo poškodené, nebolo možné jednoznačne určiť rozsah neoprávneného odberu podľa meradla, preto žalobca v súlade s ustanovením § 82 ods. 3, § 95 ods. 1 písm. l) zák. č. 251/2012 Z. z. pri výpočte vychádzal z vyhlášky č. 449/2012 Z. z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 20. decembra 2012, ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (ďalej len „vyhl. č. 449/2012 Z. z.“). Spôsobená škoda pozostávala jednak zo sumy 3.242,60 eur za neoprávnený odber a 111,60 eur za demontáž elektromera. Uvedené bolo preukázané faktúrami, ktoré žalobca do spisu predložil. Keďže medzi žalobcom a žalovanou išlo o obchodnoprávny vzťah, preto má žalobca aj nárok na úroky z omeškania podľa Obchodného zákonníka, § 369 ods. 2 v spojení s § 1 ods. 2 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka. Napokon okresný súd priznal žalobcovi aj paušálnu náhradu nákladov s platením pohľadávky vo výške 80,- eur, pretože si uplatňoval pohľadávku z 2 faktúr. Výška paušálnej náhrady je stanovená § 2 citovaného nariadenia za uplatnenie 1 pohľadávky 40,- eur. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keď žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal proti žalovanej právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Proti uvedenému rozsudku žalovaná (ďalej aj „odvolateľka“) podala odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Súd prvej inštancie vytykala nesprávne skutkové a právne závery. Uviedla, že nie ona, ale žalobca porušil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona č. 251/2012 Z. z., konkrétne § 73 ods. 2, keď ako prevádzkovateľ distribučnej siete nezabezpečil zapojenie a udržiavanie určeného meradla plynu a neprijal nevyhnutné opatrenia potrebné na zabránenie neoprávnenej manipulácie s určeným meradlom. V konkrétnostiach poukázala na to, že žalobca neudržiaval meradlo v dobrom technickom stave, keďže ho neumiestnil do ochrannej skrinky, ktorá by umožňovala meradlo chrániť. Žalovaná nemala možnosť nijako meradlo špeciálne chrániť a umiestniť ho do ľubovoľnej skrinky. Žalobca v konaní nepreukázal vznik škody, ani prípadné preukázanie porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle a preukázanie odberu plynu takýmto meradlom nepostačuje na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody, keďže žalobca je tiež povinný preukázať, že mu škoda skutočne aj vznikla. Inak povedané, samotná skutočnosť, že došlo k neoprávnenému odberu plynu, nepostačuje k záveru, aby mohol súd uložiť odberateľovi povinnosť na náhradu škody bez preukázania toho, či dodávateľovi plynu škoda skutočne aj vznikla. Nie je možné súhlasiť s tvrdením žalobcu, že škoda mu vznikne, ak odberateľ odberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Zákon výslovne uvádza, že odberateľ, ktorý neoprávnene odberal plyn, je povinný uhradiť škodu dodávateľovi, ak táto vznikla. V danom prípade ale žalobca neuniesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenia. Nepredložil žiaden dôkaz, z ktorého by súd mohol zistiť, či mu škoda vznikla a v akom rozsahu. Zo znaleckého posudku č. 691/PL-2016, ktorý nie je súkromným znaleckým posudkom, keďže nemá zákonom predpísané náležitosti, je možné zistiť iba to, že plomba osadená v kryte číselníka bola mechanicky poškodená. Z tohto listinného dôkazu však nie je možné jednoznačným spôsobom vyvodiť záver, že v dôsledku porušenia zabezpečenia na meradle došlo na strane žalobcu ku vzniku škody, keďže sám znalec nezistil poškodenie krytu, ako ani meradla. Odber v rozsahu 410 m³ zistený ako rozdiel konečného stavu meradla k 31.01.2015 a k 29.09.2016 bol zo strany žalovanej uhradený, keďže táto riadne uhrádzala pravidelné mesačné úhrady za plyn. Povinnosť nahradiť škodu nemôže byť zamieňaná s povinnosťou zaplatiť sankciu za porušenie plomby na meradle spotreby plynu.

Ustanovenie § 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z. z. jednoznačne v súlade s realitou predpokladá, že nie každý neoprávnený odber plynu, za ktorý sa považuje aj odber s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, má za následok vznik škody a nadväzujúci odsek 3 tohto zákonného ustanovenia na úpravu výpočtu škody všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným ministerstvom odkazuje pre prípad nemožnosti vyčíslenia skutočne vzniknutej škody, nie pre prípad nemožnosti zistenia, či škoda skutočne vznikla. V danom prípade bolo zistené, že plomba bola poškodená, avšak nebolo preukázané, že týmto bol vykonaný zásah do meradla, čo by spôsobilo vznik škody. Uvedené vyplýva aj z listinného dôkazu - znaleckého posudku. Žalobca svoj nárok uplatnený v konaní identifikoval ako nárok na náhradu škody, za podmienku vzniku ktorého zákonná úprava občianskoprávných i osobných vzťahov logicky označuje okrem iného aj vznik škody a príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody. Zák. č. 251/2012 Z. z. iba pre prípad nemožnosti vyčíslenia skutočne vzniknutej škody, nie pre prípad nemožnosti zistenia, či škoda skutočne vznikla, odkazuje na úpravu výpočtu škody všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným príslušným ministerstvom. Podľa presvedčenia žalovanej vznik škody nemožno vyvodzovať z každého poškodenia overovacej a zabezpečovacej značky meradla (a povinnosť nahradiť škodu nemôže byť zamieňaná s povinnosťou zaplatiť sankciu za porušenie plomby), ale iba za zásah do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu. V konaní nebolo preukázané, že by odber žalovanou pred zistením poškodenia overovacej a zabezpečovacej značky meradla v období od predchádzajúcej kontroly bol výrazne odlišný (vyšší alebo nižší) ako odber v prechádzajúcich či nasledujúcich obdobiach. Z uvedených dôvodov odvolateľka žiadala, aby krajský súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne. V prípade, ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené podmienky, napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca v podanom vyjadrení k odvolaniu žalovanej odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, stotožňujúc sa s jeho dôvodmi. Zotrvával na doterajších tvrdeniach a prednesoch. V bližších podrobnostiach poukázal na to, že súd prvej inštancie sa svojím rozhodnutím neodklonil od zákonnej úpravy a aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu SR. K jednotlivým námietkam žalovanej uviedol, že svoju povinnosť uvedenú v § 73 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z. z. si splnil, keďže meradlo bolo umiestnené v uzamykateľnej plynovej skrinke, od ktorej kľúčmi disponoval výlučne odberateľ zemného plynu. Vykonanie iných a vhodnejších opatrení už od žalobcu nie je možné reálne požadovať. Práve naopak, žalovaná má podľa § 76 ods. 11 zák. č. 251/2012 Z. z. povinnosť prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodila určené meradlo. Navyše predmetné tvrdenia žalovaná uvádza až v odvolacej argumentácii, a preto tento prostriedok procesnej obrany nemôže už uplatniť v odvolacom konaní, pretože nie je splnený žiaden predpoklad podľa § 366 CSP. Nemožno súhlasiť ani s ďalším tvrdením žalovanej, že žalobca nepreukázal vznik škody. Práve naopak, žalobca svoje tvrdenia riadne podložil relevantnými dôkazmi, ktoré okresný súd správne vyhodnotil. Pri neoprávnenom odbere plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z. z., t. j. meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je dôležité pochopiť zmysel tohto ustanovenia. Pokiaľ ide o samotné porušenie zabezpečenia, právna úprava hovorí o odbere meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (v danom prípade je to plomba na číselníku meradla). Toto ustanovenie nešpecifikuje intenzitu ani mieru, ani rozsah porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ani porušenie nepodmieňuje žiadnym následným predpokladom. Nie je to zodpovednosť za preukázanie, ako k porušeniu plomby došlo, je to zodpovednosť za výsledok stavu plomby (bola porušená) v spojení s uskutočňovaním odberu plynu meradlom, na ktorom plomba bola porušená. Vznik škody neodvodzujeme od domnienok manipulácie s číselníkom meradla, ale od zistenia porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a odberu plynu takýmto meradlom. Porušenie právnej povinnosti, a teda protiprávny úkon je v prípade neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z. z. preukázaný, ak je: a) preukázané porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii s meradlom, toto bolo v danom prípade preukázané znaleckým posudkom a b) je preukázaný odber plynu prostredníctvom meradla s takto poškodeným zabezpečením; odber plynu nie je sporný, nakoľko kotol žalovanej bol pri obhliadke zapnutý, a teda bol v prevádzke, čo znamená, že ním bol odoberaný plyn. Tvrdenia žalovanej, že ho zapol priamo technik na mieste, neobstoja a sú nelogické. Žalovaná tieto tvrdenia nepodložila žiadnymi dôkazmi. Zamestnanci žalobcu neskúšajú funkčnosť plynových kotlov, ale tieto iba evidujú vo svojich zápisoch. Podľa stavov odberu plynu, ktoré boli zaznamenané a na súde aj podložené dôkazmi (fotografie, potvrdenia, faktúry), je jednoznačne preukázané, že k odberu plynu dochádzalo. Pri uvedenej problematike je potrebné vychádzať z aktuálnych rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré sa

zaoberajú otázkami objektívnej zodpovednosti. V tomto smere poukázal žalobca na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 51/2017, 5Obdo 32/2018 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Pdp/49/2018. Žalobca vyslovil presvedčenie, že uniesol dôkazné bremeno a svoj nárok riadne preukázal, keďže preukázal všetky predpoklady vzniku objektívnej zodpovednosti. Pokiaľ žalovaná tvrdí, že znalecký posudok neobsahuje tvrdenie znalca o poškodení krytu číselníka, ako aj meradla, je nevyhnutné uviesť, že plynomer disponuje niekoľkými zabezpečovacími prvkami. Znalec v posudku jasne uviedol, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - mechanicky poškodené. Týmto zabezpečením sa rozumie plomba osadená v kryte číselníka, ktorá mala odstránenú spodnú časť. Ak žalovaná argumentuje, že povinnosť nahradiť škodu nemôže byť zamieňaná s povinnosťou zaplatiť sankciu za porušenie plomby na meradle spotreby plynu, táto argumentácia pochádza zo súdnych rozhodnutí, ktoré boli zrušené, resp. aktuálnymi rozhodnutiami najvyššieho súdu vyvrátené. Žalobca pritom žiadnym spôsobom nesankcionuje žalovanú za to, že mala porušenú plombu na meradle, ale uplatňuje svoj nárok na základe toho, že reálne odoberala plyn, a to meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom takýto údaj na meradle sa nemôže ďalej použiť. V závere podaného vyjadrenia žalobca poukázal na ustanovenia zákona č. 142/2000 Z. z. o meteorológii, v zmysle ktorého platnosť overenia určeného meradla zaniká, ak bola plomba poškodená, porušená alebo ak bolo iným spôsobom zasiahnuté do takéhoto zabezpečovacieho zariadenia. To znamená, akonáhle bolo zistené, že táto plomba na plynomeri bola porušená, údaje z takéhoto meradla sú neplatné, a to podľa § 15 ods. 2 písm. d) citovaného zákona. Pokiaľ ide o množstvo skutočne odobratého plynu v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 49/2018, množstvo skutočne odobratého plynu počas rozhodného obdobia nie je možné určiť ani na základe údajov o spotrebe za obdobie, ktoré predchádzalo neoprávnenému odberu plynu, prípadne za obdobie, ktoré nasledovalo po neoprávnenom odbere, keďže tieto údaje nepredstavujú údaje o množstve skutočne odobratého plynu.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu na základe odvolania žalovanej v rozsahu a z dôvodov daných ustanoveniami § 379, § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. V danom prípade je predmetom sporu uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3.354,20 eur s príslušenstvom, ktorú si žalobca uplatňuje na základe tvrdení o neoprávnenom odbere plynu žalovanej v zmysle zák. č. 251/2012 Z. z. Suma bola vyúčtovaná žalovanej faktúrou č. 9000235539 s platnou dňom 22.11.2016 a faktúrou č. 9000253999 s platnou dňom 20.04.2017 a vyčíslená v zmysle vyhlášky č. 449/2012 Z. z. V prípade žaloby o náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu je povinnosťou súdov dôsledne vychádzať z toho, podľa akej skutkovej podstaty uvedenej v ustanovení § 82 ods. 1 Zákona o energetike si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody. V prejednávanej veci ide o ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z. z. (viď žaloba z č. I. 2 a nasl. spisu).

6. Podľa § 82 ods. 1 písm. d) citovaného zákona, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. Ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l) zákona (§ 82 ods. 2 a 3 zák. č. 251/2012 Z. z.).

7. Predmetom preskúmania odvolacieho súdu je rozhodnutie okresného súdu, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.354,20 eur spolu s príslušenstvom a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 80,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (bližšie viď bod 1. tohto rozhodnutia).

8. Žalovaná, vo svojich odvolacích námietkach ako odvolacie dôvody uvádza nesprávne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie. Nesprávne skutkové zistenia okresného súdu vidí v nesprávnom skutkovom závere o vzniku škody (tiež výšky) a z toho jej vyplývajúcej povinnosť zaplatiť žalobcovi uplatnený nárok podľa § 82 ods. 1 písm. d) a ods. 2 a 3 zák. č. 251/2012 Z. z.

9. Uplatnený odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie, je nesprávne, t. j. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

10. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

11. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že predmetné odvolacie dôvody sú naplnené.

12. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že v danom prípade žalobca skutkovo vymedzil uplatnený nárok ako nárok na náhradu škody na tom skutkovom základe, že na odbernom mieste žalovanej v období od 02.12.2015 do 29.09.2016 dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom v zmysle ust. § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z. z. je takýto odber považovaný za neoprávnený. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii preukazoval znaleckým posudkom znalca Ing. Petra Leška. Konaním žalovanej mala vzniknúť žalobcovi škoda vo výške 3.354,20 eur spolu s príslušenstvom. Táto bola vyčíslená v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z.

13. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobcovi priznal nárok z vyššie vymedzeného skutkového základu, pričom výšku škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu určil v súlade s horecitovanou vyhláškou a na jej základe žalobcom vystavenou vyúčtovacou faktúrou č. 9000235539 s dátumom splatnosti 22.11.2016 vo výške 3.242,60 eur a faktúrou č. 9000253999 s dátumom splatnosti 20.04.2017 na sumu 111,60 eur (č. l. 8 - 10 spisu). Skutkové závery o neoprávnenom odoberaní plynu okresný súd založil na základe zápisu o vykonanej kontrole a tiež znaleckého posudku znalca Ing. Petra Leška.

14. Otázkou neoprávnene odoberaného plynu a z toho vyplývajúceho nároku na náhradu škody dodávateľovi zemného plynu sa opakovane vo svojej judikatúre zaoberal či už Najvyšší súd Slovenskej republiky, resp. ústavný súd. Bolo pritom už ustálené, že neoprávneným odberom plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z. z. je potrebné v zmysle citovaného ustanovenia považovať odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Najvyšší súd skonštatoval (uznesenie sp. zn. 1Cdo 107/2008 zo dňa 27.10.2009), že pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je daná objektívna zodpovednosť odberateľa plynu (v danom prípade žalovanej). V takomto prípade odberateľ zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek, teda porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii nie je viazané len na odberateľa samotného, prípadne na iné osoby, ktoré či už na podnet odberateľa alebo s jeho vedomím toto zabezpečenie meradla porušili. Rovnaký záver vyslovil najvyšší súd aj v rozsudku sp. zn. 4Cdo 102/2010 zo dňa 29.11.2011, obdobne uznesenie sp. zn. 4Cdo 30/2009 zo dňa 28.10.2009. Ak sú v súdnom konaní

skutočne preukázané všetky znaky zodpovednosti za škodu, t. j. existencia protiprávneho úkonu (neoprávnený odber), škoda a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou nie je žiaden dôvod pre neuloženie povinnosti škodu nahradiť. Totožný záver o charaktere zodpovednosti odoberateľa s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii ako objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie), vyslovil najvyšší súd aj v uznesení sp. zn. 3Cdo 99/2012 zo dňa 12.03.2015.

15. Vzhľadom k tomu, že v preskúmvanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike a z hľadiska koncepcie zodpovednosti odoberateľa plynu za neoprávnený odber plynu ako objektívnej, je nedôvodná odvolacia argumentácia žalovanej o neunesení dôkazného bremena zo strany žalobcu o tom, že z jej strany nedošlo k porušeniu povinností zakladajúcich skutkovú podstatu neoprávneného odberu zemného plynu. Inak povedané, ak je v konaní preukázané, že odoberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (tak ako v danom prípade), vzniká mu v súlade s § 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z. z. povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu vrátane ušlého zisku. V predmetnom rozsahu sú aj úvahy súdu prvej inštancie správne a vychádzajúce zo zákonnej úpravy. Z uvedeného tiež vyplýva, že za protiprávny právny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu (§ 82 ods. 1 písm. d/ zák. č. 251/2012 Z. z.) sa považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takomto prípade je v zmysle citovaného ustanovenia rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odoberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) uvedeného zákona, podľa ktorého si však žalobca svoj nárok neuplatnil.

16. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu, ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odoberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Aj táto podmienka bola v preskúmvanej veci splnená. V konečnom dôsledku nebola medzi stranami ani sporná. Akurát, že odvolateľka vo svojej odvolacej argumentácii tvrdí, že rozdiel konečného stavu meradla k 31.01.2015 a k 29.09.2016 v rozsahu 410 m3 bol z jej strany už uhradený, keďže riadne uhrádzala pravidelné mesačné úhrady za plyn. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným Zákom o energetike a vznikom škody (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 51/2017 zo dňa 22. marca 2018). Aj táto podmienka bola v preskúmvanej veci naplnená.

17. Na základe vyššie uvedeného možno zhrnúť, že v danom prípade bola preukázaná existencia protiprávneho úkonu (neoprávneného odberu plynu) vzniku škody (skutočnosť, že žalovaná v rozhodnom období odoberala plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii), ako aj príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným Zákom o energetike a vznikom škody.

18. Ústavný súd Slovenskej republiky v jednom zo svojich rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 70/2019-24 zo dňa 23. mája 2019 v obdobnom prípade uviedol, že „...rozumie pocitu sťažovateľky, že byť aplikáciou objektívnej zodpovednosti za škodu v zmysle zákona o energetike označený súdnym rozhodnutím na základe vykonaného dokazovania za neoprávneného odoberateľa plynu nemusí byť, pokiaľ ide o zachovanie pocitu občianskej ctihodnosti, príjemná skúsenosť, avšak krajský súd postupoval v zmysle platného a účinného znenia zákona o energetike, ktorý upravuje v prípadoch obdobných sťažovateľkinmu objektívnu zodpovednosť odoberateľa plynu za odber meraný meradlom, na ktorom bola plomba porušená (konkrétne § 82 ods. 1 písm. d/). I v tomto prípade platí prezumpcia ústavnosti právneho predpisu a uplatňuje sa starorímska právna maxima ‚dura lex sed lex‘. Navyše, pokiaľ sťažovateľka nebola pôvodcom poškodenia plomby meradla, má vzhľadom na jej objektívnu zodpovednosť za neoprávnený odber plynu možnosť uplatňovať regresný nárok (§ 440 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>) voči tretej osobe (škodcovi), ktorá sa dopustila poškodenia plomby meradla.“ Ústavný súd v takto konštruovanej právnej situácii odkazuje na starostlivosť riadneho hospodára v prístupe odoberateľa k ochrane majetku a zabezpečeniu meradla spájaného s odberným miestom pred poškodením tretími osobami,

resp. na potrebu vyhnúť sa zo strany samotného odberateľa k deliktuálnemu konaniu spočívajúcemu v neoprávnenom odbere plynu podľa § 82 ods. 1 Zákona o energetike.

19. Pokiaľ ide o výšku škody, v tejto časti napadnutého rozhodnutia sa už odvolací súd so závermi prezentovanými súdom prvej inštancie nestotožňuje. Uplatnenie občianskoprávneho inštitútu náhrady škody je založené totiž na náhrade skutočnej škody, keďže náhrada škody plní kompenzačnú a nie sankčnú funkciu. Výška škody nemôže byť sankciou za neoprávnený odber. Pokiaľ je možné na základe preukázaného dôkazného stavu skutkovo ustáliť množstvo odobratého plynu, nie je namieste aplikovať § 82 ods. 3 Zákona o energetike, ktorého aplikácia prichádza do úvahy iba v prípade nemožnosti vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov (viď uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 14. februára 2018, sp. zn. IV. ÚS 137/2018). V súvislosti s výškou škody odvolací súd poukazuje i na nález Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 668/15 z 11. augusta 2015 týkajúci sa neoprávneného odberu elektrickej energie, ktorý možno analogicky aplikovať aj na preskúvanú vec. Z vyššie uvedených rozhodnutí vyplýva, že nie je správny postup súdu prvej inštancie, keď v súvislosti s výškou škody paušálnym spôsobom použije výpočet na základe vykonávajúcej vyhlášky k Zákona o energetike, pretože takýto výpočet nezaistuje len kompenzačný princíp, ale zároveň s ním v rozpore so zákonom dochádza k akejsi nadkompenzácii poškodeného či k určitej forme sankcie neoprávneného odberateľa (viď i nález Ústavného súdu ČR sp. zn. PL. ÚS 29/13 z 01.04.2014). Ak by fiktívna škoda bola vypočítavaná podľa vzorca preferovaného žalobcom, ktorý súčasne vystupuje v pozícii dodávateľa zemného plynu, neakceptujúc doklady hodnoverné umožňujúce stanoviť dobu začiatku odberu plynu, dochádza tým k vychýleniu zo spravodlivej rovnováhy medzi legitímnym záujmom žalobcu ako dodávateľa plynu na náhrade skutočnej škody a zásahom do majetkových práv neoprávneného odberateľa, nakoľko v neprospech neoprávneného odberateľa by im napriek veľkej váhe sledovaného legitímného cieľu dodávateľa (ochrana jeho práv a všeobecne verejný záujem) išlo o neprimeraný zásah do majetkových práv. Pri posudzovaní tejto spravodlivej rovnováhy je nutné vychádzať z toho, že občianskoprávny inštitút náhrady škody plní funkciu kompenzačnú a preventívnu a výška škody nemôže byť sankciou za neoprávnený odber. V rámci občianskoprávnej zodpovednosti je nutné nahraďiť skutočnú škodu, a teda ujmu na majetku poškodeného a túto v danej veci bolo možné podľa presvedčenia odvolacieho súdu zistiť. Z uvedeného vyplýva, že v časti nesprávne ustálenej výšky škody sú odvolacie námietky žalovanej opodstatnené.

20. Ako už bolo uvedené, žalovaná za rozhodné obdobie, za ktoré bola vyúčtovaná náhrada škody, odobrala zemný plyn v rozsahu 410 m³. Žalobca netvrdil, že by uvedený údaj nebol správny, resp. že by žalovaná odobrala viac zemného plynu. Len samotná skutočnosť, že došlo k poškodeniu zabezpečovacieho zariadenia, ešte neodôvodňuje záver, že by žalovaná mala zaplatiť žalobcovi vzniknutú škodu v rozsahu vyúčtovanom v zmysle vykonávacej vyhlášky. Vzhľadom k objektívne koncipovanej zodpovednosti žalovanej bolo úlohou súdu prvej inštancie stanoviť po preukázaní všetkých troch predpokladov vzniku škody jej výšku, čo ale okresný súd nevykonal dôsledne. V tomto smere preto nezistil skutkový stav správne, a preto sú aj nesprávne právne závery z toho vyplývajúce. Pokiaľ žalobca osobitne poukazuje na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, podľa odvolacieho súdu z nich vyplýva len uplatnený princíp objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom, čo ale v danom prípade bolo skonštatované. Preto nemožno dospieť k záveru, že už len z rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva opodstatnenosť žalobcom uplatneného nároku.

21. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie prejednávajú vec nesprávne právne posúdil, v dôsledku čoho aj nevykonal ďalšie žalovanou navrhované dôkazy (viď str. 5 a 6 zápisnice o pojednávaní zo dňa 06.06.2019 - č. I. 165 a nasl. spisu) vo vzťahu k výške spôsobenej škody, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

22. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). V ďalšom konaní súd prvej inštancie odstráni všetky vyššie uvedené nedostatky a opätovne rozhodne.

23. Vo svojom novom rozhodnutí súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 1, 3 CSP a § 262 ods. 1 CSP rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

pred diskrimináciou alebo odborovou za ne koná má vysokoškolské právnické

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)